

PGIVS 1716 A-16
M.A. IVth Semester Degree Examination
MARATHI
(Bhartiya Sahitya)
Paper - HC.4.1

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

1. टीपा लिहा: कोणत्याही चार 20
- a) भारतीय साहित्यावर महाभारताचा प्रभाव.
- b) तमसं मधील नथ्यू.
- c) राम आयताळ: एक व्यक्तिरेखा.
- d) 'अशी धरतीची माया' मधील दोन स्त्री व्यक्तिरेखा.
- e) 'तमस' मधील 'वातावरण'
- f) 'तमस' शीर्षक
2. a) भारतीय साहित्याचे प्रयोजन स्पष्ट करा. 12
- किंवा
- b) भारतीय संस्कृतीची प्रमुख अंगे सांगा.
3. a) 'तमस' या कादंबरीतील राजकीय आणि सामाजिक संदर्भ उलगडून दाखवा. 12
- किंवा
- b) 'तमस' या कादंबरीचे अनुवादमूल्य स्पष्ट करा.

4. a) 'अशी धरतीची माया' ही कार्याची श्रेष्ठ कादंबरी आहे. चर्चा करा. 12

किंवा

b) 'अशी धरतीची माया' ही कादंबरी म्हणजे.

5. a) 'तमस मधील' पुरुष पात्रांचे चित्रण कसे झाले आहे. ते सांगा. 12

किंवा

b) 'तमस' या कादंबरीच्या शीर्षकाची अन्वर्थकता पटवा.

6. a) शिवराम कारंथ या कन्नड ज्ञानपीठ परिताषक विजेत्याचा परिचय करून द्या. 12

किंवा

b) भीष्म सहानींचा परिचय सांगा.

PGIVS 1717 A-16
M.A. IVth Semester Degree Examination
MARATHI
(Samiksha Vichar)
Paper - HC.4.2

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टीपा लिहा: (कोणत्याही चार) 4 × 5 = 20
- a) समीक्षेची उपयुक्तता
- b) समीक्षक रा.भा.पाटणकर
- c) विविध समीक्षा पद्धती
- d) वाडमयीन वाद
- e) साहित्य आणि समाज
- f) समीक्षेचे कार्य

विभाग - II

2. a) समीक्षेची संकल्पना स्पष्ट करा. 12
- किंवा
- b) समीक्षेचे स्वरूप विशेष सांगा.

3. a) एका उत्तम समीक्षकाकडे असणाऱ्या गुणविशेषांची चर्चा करा. 12

किंवा

b) आदर्श समीक्षकाने कोण-कोणत्या बाबतीत काळजी धवायी. ते सांगा.

4. a) चरित्रात्मक समीक्षेचे महत्व स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) आस्वादक समीक्षा म्हणजे काय ते समजावून द्या.

5. a) सौंदर्यवादाच्या न्हासाची कारण मीमांसा करा. 12

किंवा

b) अभिजातवाद ची मीमांसा करा.

6. a) विविध वाङ्मयीन वादांचा परामर्श द्या. 12

किंवा

b) समीक्षक हा वाचनसंस्कृतीला पोषक ठरणो सविस्तर सांगा.

PGIVS 1718 A-16
M.A. IVth Semester Degree Examination
MARATHI
(Wangmaya Prawahancha Abhyas)
Paper - HC.4.3

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

1. टीपा लिहा: फक्त चार 20
- a) ग्रामीण साहित्य एक व्याख्या
- b) 'स्त्रीवाद' म्हणजे काय? ते एका व्याख्येत सांगा.
- c) 'स्त्री पुरुष तुलना' : शीर्षक
- d) 'सूड' - शीर्षकाची अन्वर्थकता
- e) 'याक्र' - कथेचे आशयसूत्र
- f) रेषा
2. a) वाङ्मयीन प्रवाह निर्मितीची कारणे सोदाहरण सांगा. 12
- किंवा
- b) वाङ्मयीन प्रवाह म्हणजे काय ते थोडक्यात विशद करा.
3. a) दलित काव्यप्रवाहाचा परिचय करून द्या. 12
- किंवा
- b) 'याक्र' मधील कोणत्याही दोन कथांचे आशयसूत्र सांगा.

4. a) मराठीतील स्त्रीवाद थोडक्यात विशद करा. 12

किंवा

b) मराठीतील स्त्रीवादी काव्यप्रवाह सोदाहरण स्पष्ट करा.

5. a) 'सूडं मधील जानकी' चे चित्रण कसे प्रभावी वारते, ते सांगा. 12

किंवा

b) 'सूड' मधील पुरुष व्यक्तिरेखा रेखाटा.

6. a) स्त्री-पुरुष तुलना मधील ताराबाई शिंदे यांचे 'धीट आणि परखड विचार' आजही समाजाला विचार करायला लावतात'. या विधानाची चर्चा करा. 12

किंवा

b) 'एकूर' या कथासंग्रहातील कथा अस्सल ग्रामीण कथा आहेत - चर्चा करा.

PGIVS 1719 A-16
M.A. IVth Semester Degree Examination
MARATHI
(Marathi Natak)
Paper - SC.4.1

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

विभाग - I

1. टीपा लिहा: (कोणत्याही चार) 4 × 5 = 20
- a) पौराणिक नाटकांचे प्रयोजन
- b) ऐतिहासिक नाटकांचे स्वरूप
- c) नाटकातील संवाद
- d) 'देवनवरी'चे आशय सूत्र
- e) 'कीचकवध' ची भाषा शली
- f) ही श्रीची इच्छा मधील रमाबाई
2. a) मराठी संगीत नाटकांवर विवेचक टीप लिहा. 12
- किंवा
- b) अण्णासाहेव किलोस्कर यांच्या नाट्य विषयक कामागिरीचे मूल्यमापन करा.
3. a) 'कीचकवध' या नाटकाचे 'कथा-सूत्र' उलगडून दाखवा. 12
- किंवा
- b) 'देवनवरी' हे एक अस्वस्थ करणारे नाटक आहे' या विधानाची चिकित्सा करा.

4. a) 'कीचकवध' या नाटकाचा एक पौराणिक नाटक म्हणून परामर्श द्या 12

किंवा

- b) देवनवरी या नाटकातील कोणतीही एक व्यक्तिरेखा साकार करा.

5. a) 'ही श्रींची इच्छा' या नाटकाच्या संवादांचे स्वरूप स्पष्ट करा. 12

किंवा

- b) मधुसूदन कालेलकरांच्या पात्ररेखाटन कौशल्याचा परामर्श द्या

6. a) नाटकांच्या अनुवादात कोण-कोणत्या अडचणींना सामोरे जावेलागते ते लिहा. 12

किंवा

- b) कृष्णाजी प्रभाकर खाडिलकर यांच्या नाट्य विषयक कामागिरीचे मूल्यमापन करा.

PGIVS 1720 A-16
M.A. IVth Semester Degree Examination
MARATHI
(Marathi Charitra Ani Atmcharitra)
Paper - SC.4.2

Time : 3 Hours

Maximum Marks : 80

सूचना : सर्व प्रश्न आवश्यक आहेत.

1. टीपा लिहा: (कोणत्याही चार) 4 × 5 = 20
- a) चरित्र लेखनांच्या मर्यादा
- b) आत्मचरित्रातील 'स्व'
- c) सावरकरांचे व्यक्तिमत्व
- d) सावरकरांची कृतज्ञताबुद्धी
- e) 'सांगत्ये ऐका' मधील साळगावकर
- f) 'सांगत्ये ऐका' मधून दिसणारी चित्रपटसृष्टी.
2. a) "चरित्र लेखन करताना लेखकाला चरित्रनायकाच्या जीवनाचा तटस्थपणे विचार करावा लागतो" या विधानाची चर्चा करा. 12
- किंवा
- b) चरित्राची कलात्मक मांडणी करताना लेखकाला कोणत्या गोष्टींची काळजी घ्यावी लागते ते लिहा.
3. a) आत्मचरित्र लेखनामागील विविध प्रेरणा समजावून द्या. 12
- किंवा
- b) चरित्र-आत्मचरित्र यांतील साम्यभेद स्पष्ट करा.

4. a) 'शतपैलू सावरकर' यांतून सावरकरांच्या व्यक्तिमत्वातील कोण-कोणती वैशिष्ट्ये जाणवतात, ते लिहा.12

किंवा

b) सावरकरांचे 'लोकोत्तरत्त्व'पटवून द्या.

5. a) 'सांगत्ये ऐका' हा एका अभिनेत्रीचा कलात्म आविष्कार आहे, सोदाहरण स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) 'सांगत्ये ऐका' या आत्मचरित्राचे वाङ्मयीन मूल्यमापन करा.

6. a) सावरकरांच्या 'जीवन -तत्वज्ञानाचे' स्वरूप स्पष्ट करा. 12

किंवा

b) 'सांगत्ये ऐका' तील कोणत्याही एका पात्राचे स्वभाव-चित्र रेखाटा.